

Sotsiaalkindlustusameti infopäev Haapsalu 27.11.2018

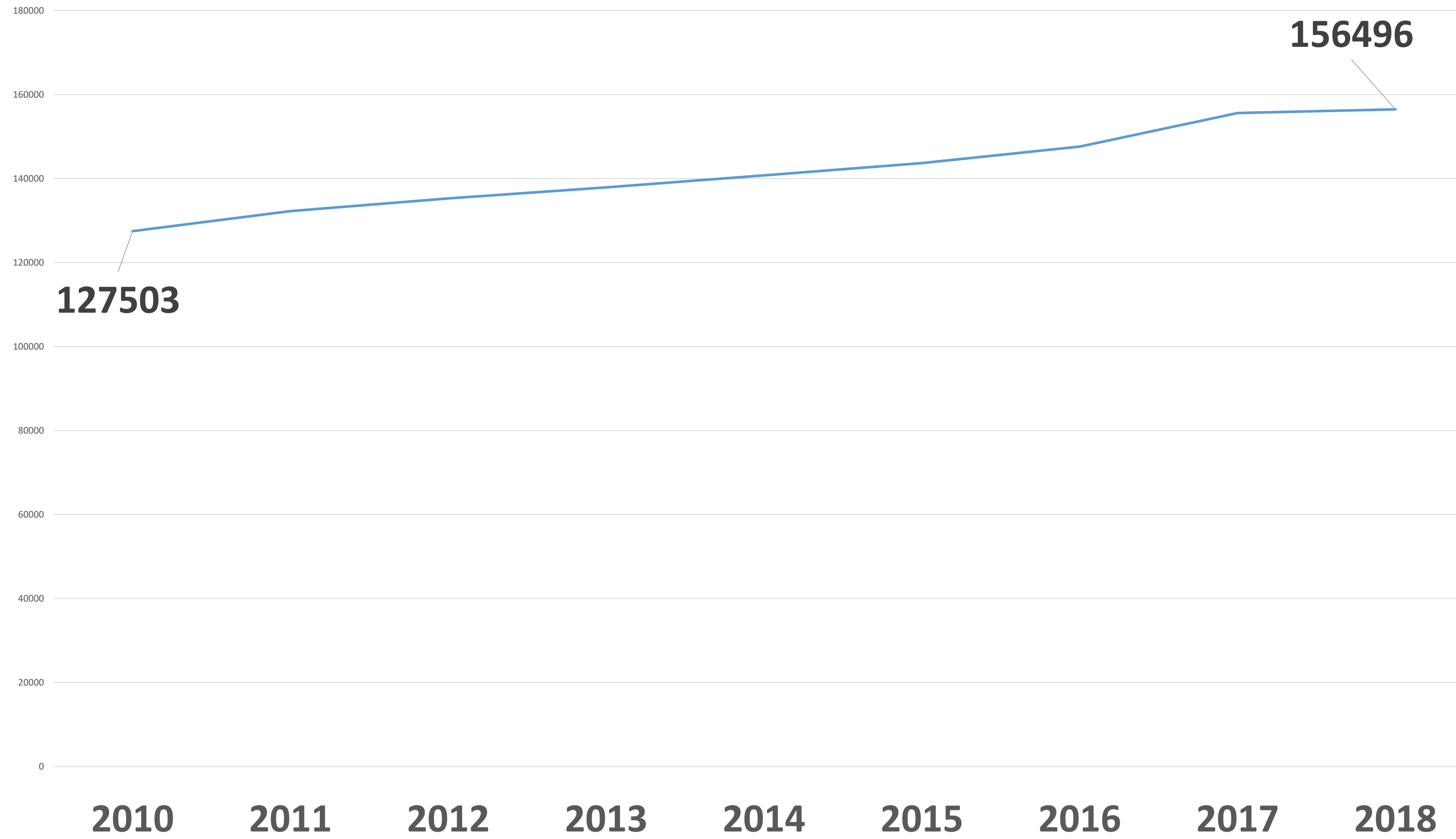
Puude määramisest

Ülle Leesmaa

Ekspertiisi ja sotsiaaltoetuste valdkonna juht

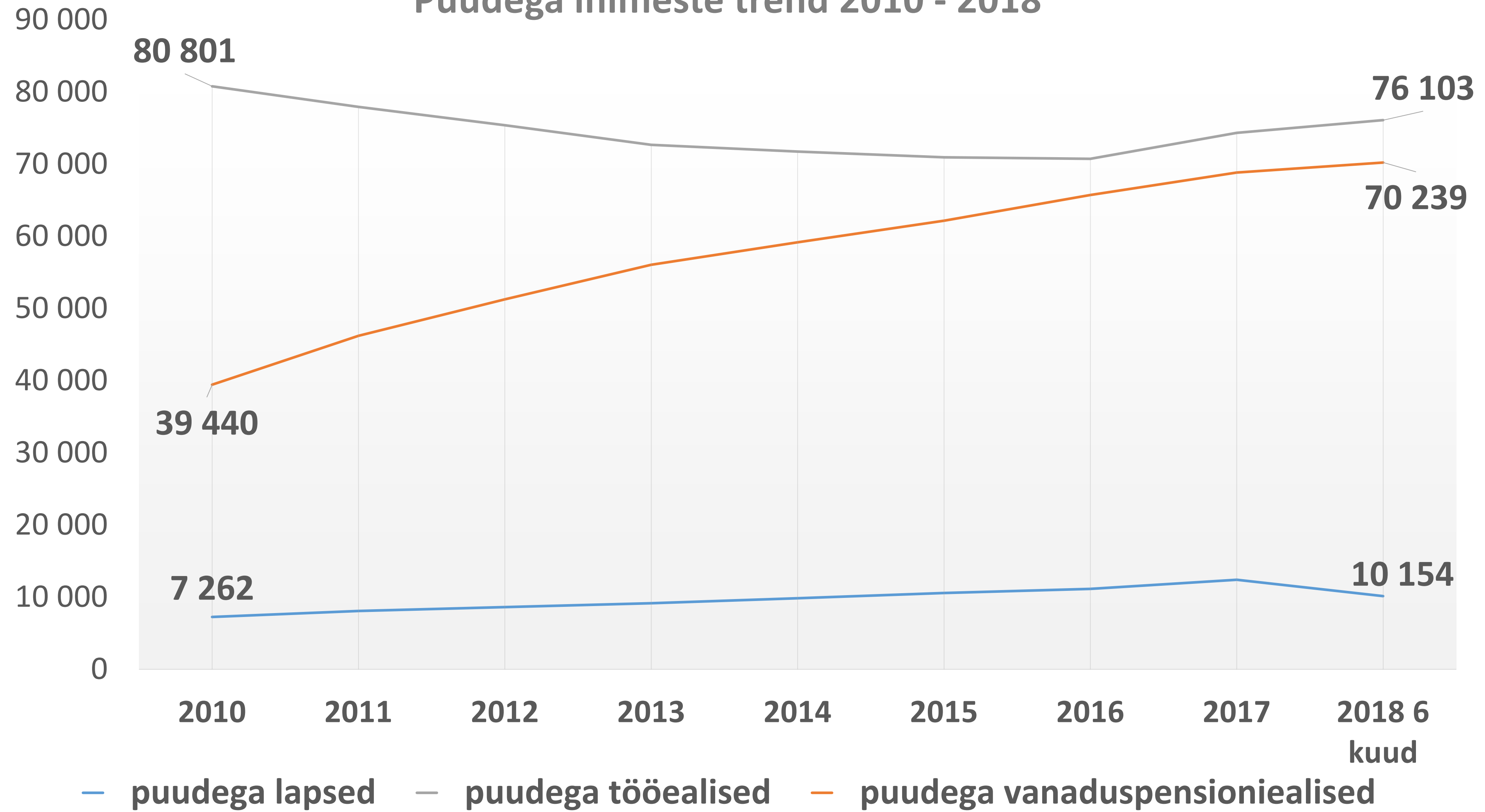
Puuetega inimeste arv kokku 2010-2018 (lp.a.)

Muutus **+28 993**

Aasta	Puuetega inimeste arv
2010	127 503
2011	132 274
2012	135 298
2013	137 918
2014	140 792
2015	143 710
2016	147 628
2017	155 613
2018	156 496

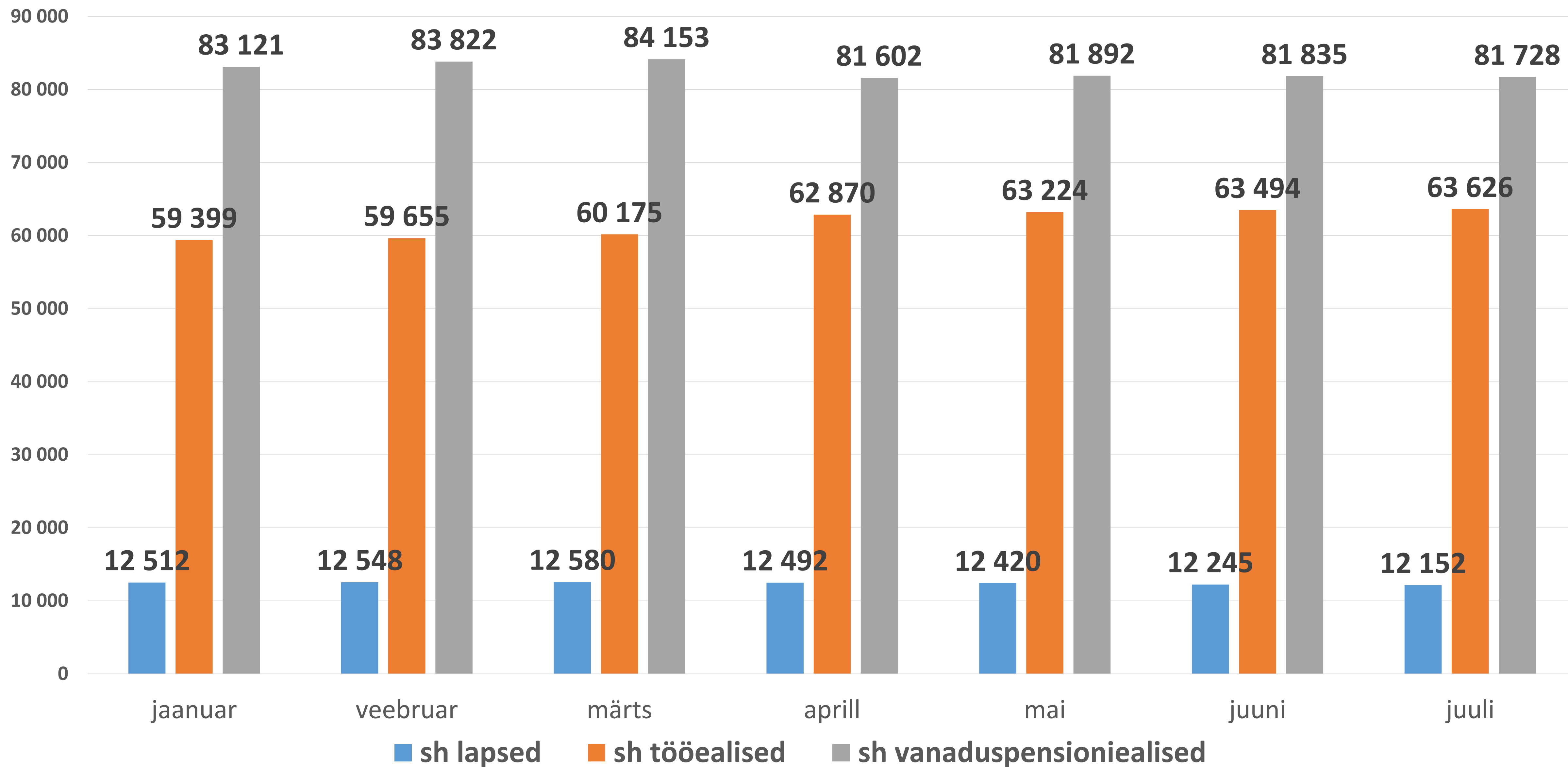
Puudega inimeste trend 2010 - 2018

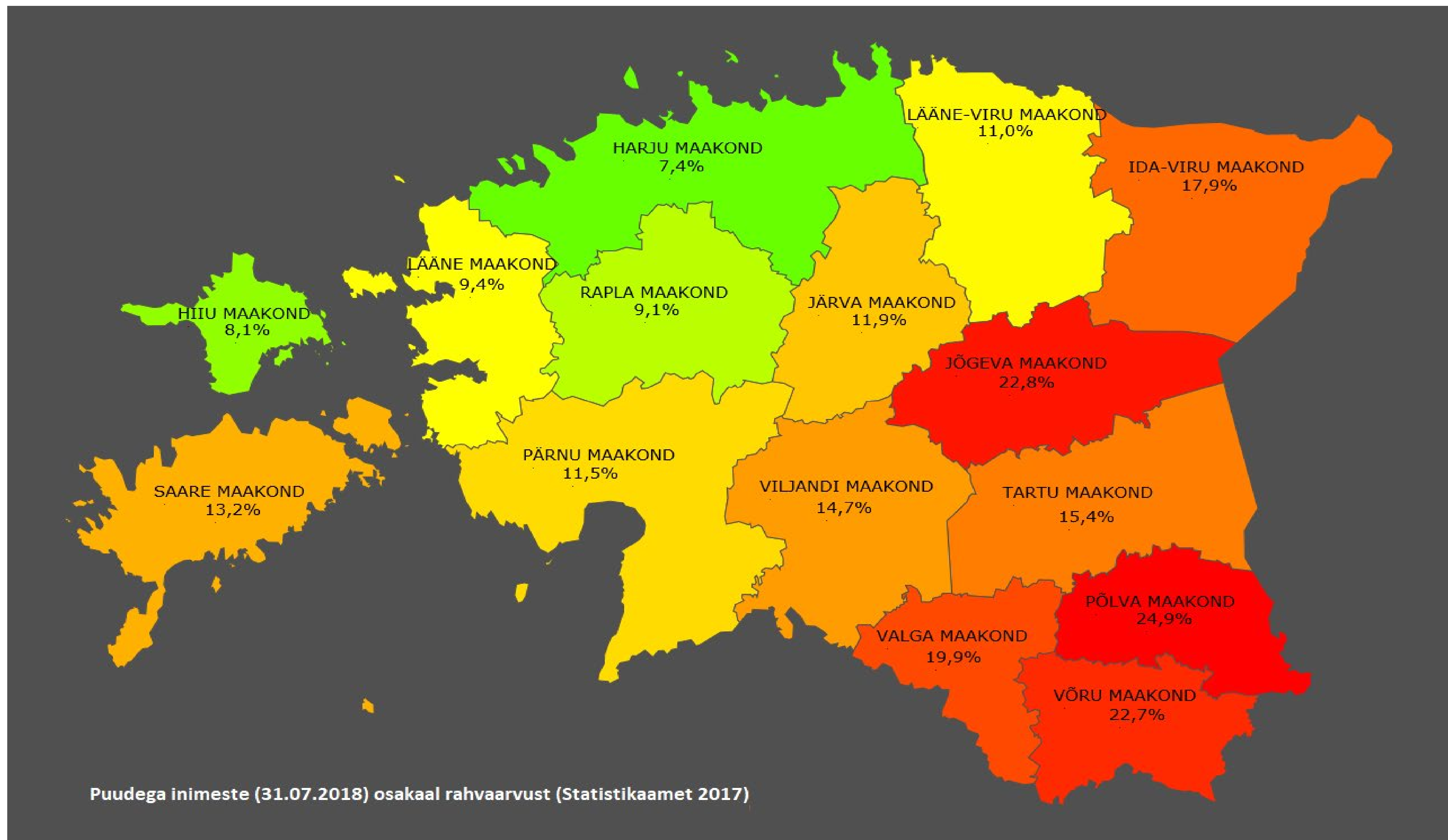

Puuetega inimeste arv vanusegruppide lõikes

Aasta	Lapsed	Tööealised	Vanaduspensioniealised
2010	7260	80 801	39 440
2011	8093	77 950	46 231
2012	8625	75 405	51 268
2013	9157	72 689	56 072
2014	9853	71 751	59 188
2015	10 578	70 963	62 169
2016	11 148	70 748	65 731
2017	12 416	74 341	68 856
2018	10 154	76 103	70 239
Muutus	2894	-4698	30799

Puuetega inimeste arv vanusegruppide lõikes 2018

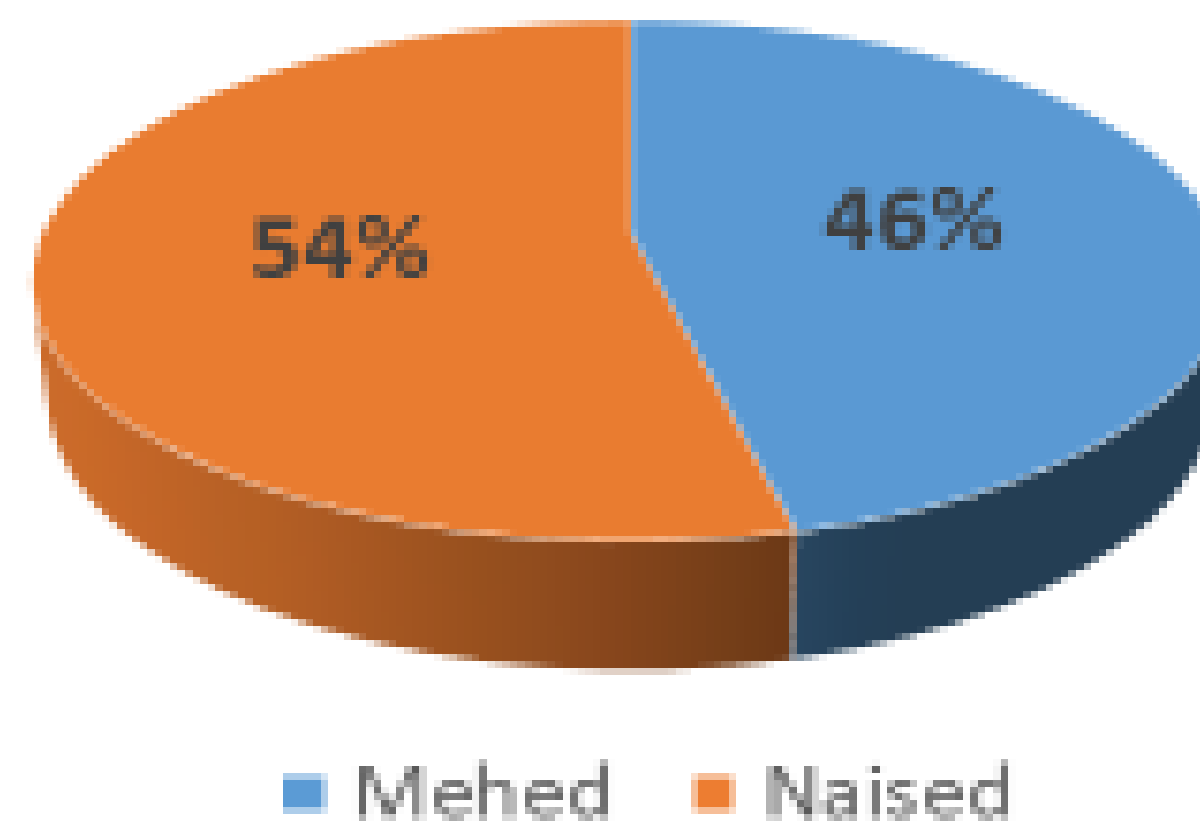

Puudega inimeste (31.07.2018) osakaal rahvaarvust (Statistikaamet 2017)

Läänemaa puudega inimesed puude raskusastmete ja soo lõikes

	Keskmine puue	Raske puue	Sügav puue	Kõik raskusastmed
Lapsed	42	88	6	136
Tööealised	453	346	109	908
Vanaduspensioniealised	183	588	153	924
Kõik vanusegrupid	678	1 022	268	1 968
Osakaal	34%	52%	14%	

Läänemaa puudega inimesed 31.10.2018 seisuga soo lõikes

Läänemaa puudega inimesed puude liikide lõikes

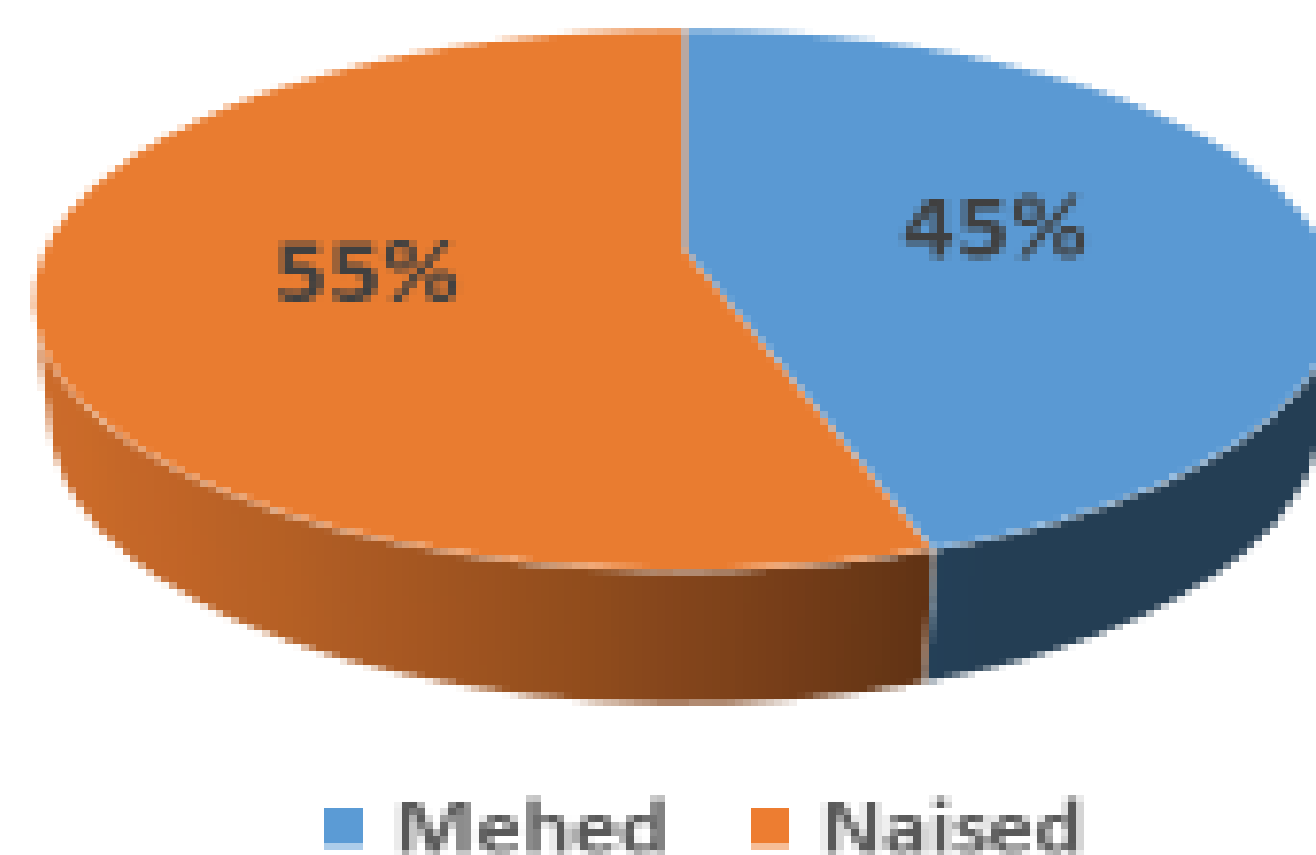
	Keele- ja kõnepuue	Kuulmispuue	Liikumispuue	Liitpuue	Muu	Nägemispuue	Psüühikahäire (v.a vaimupuue)	Puudeliik puudub	Vaimupuue
Lapsed	12	0	12	44	32	3	29	0	4
Tööealised	0	12	368	354	72	30	66	4	18
Vanaduspensioniealised	9	16	263	232	96	8	146	0	138
Kõik vanusegrupid	21	28	643	630	200	41	241	4	160
Osakaal	1,1%	1,4%	32,7%	32,0%	10,2%	2,1%	12,2%	0,2%	8,1%

Haapsalu linna puudega inimesed puude raskusastmete ja soo lõikes

	Keskmine puue	Raske puue	Sügav puue	Kõik raskusastmed
Lapsed	30	61	6	97
Tööealised	251	198	57	506
Vanaduspensioniealised	116	331	70	517
Kõik vanusegrupid	397	590	133	1 120
Osakaal	35%	53%	12%	

Haapsalu linna puudega inimesed 31.10.2018 seisuga soo lõikes

Haapsalu linna puudega inimesed puude liikide lõikes

	Keele- ja kõnepuue	Kuulmispuue	Liikumispuue	Liitpuue	Muu	Nägemispuue	Psüühikahäired (v.a vaimupuue)	Puudeliik puudub	Vaimupuue
Lapsed	8	0	10	31	23	2	19	0	4
Tööealised	0	7	206	205	47	20	29	3	0
Vanaduspensioniealised	6	6	159	130	53	3	84	0	65
Kõik vanusegrupid	14	13	375	366	123	25	132	3	69
Osakaal	1,3%	1,2%	33,5%	32,7%	11,0%	2,2%	11,8%	0,3%	6,2%

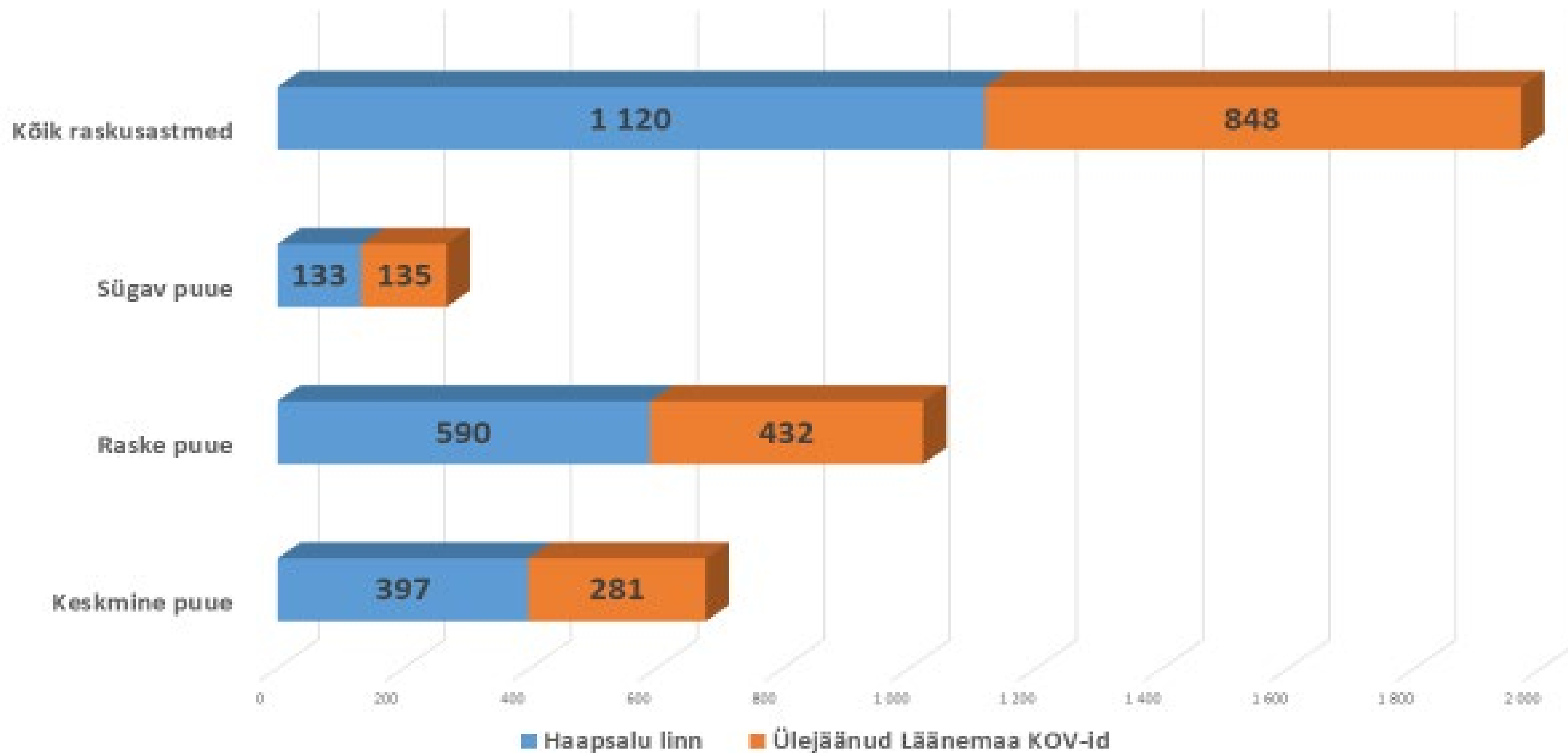
Haapsalu linna põhidiagnooside TOP20

Põhidiagnoos	Inimeste arv
I69.3	32
F70.0	24
F71.0	21
I69	16
I11.0	16
M17.0	14
M17	14
F90.0	14
F20.00	13
I11.9	11
M16	10
E10.9	10
M48.0	10
F70.1	9
M15	9
G35	9
I50	9
F20.02	9
H90.6	8
M05.8	8

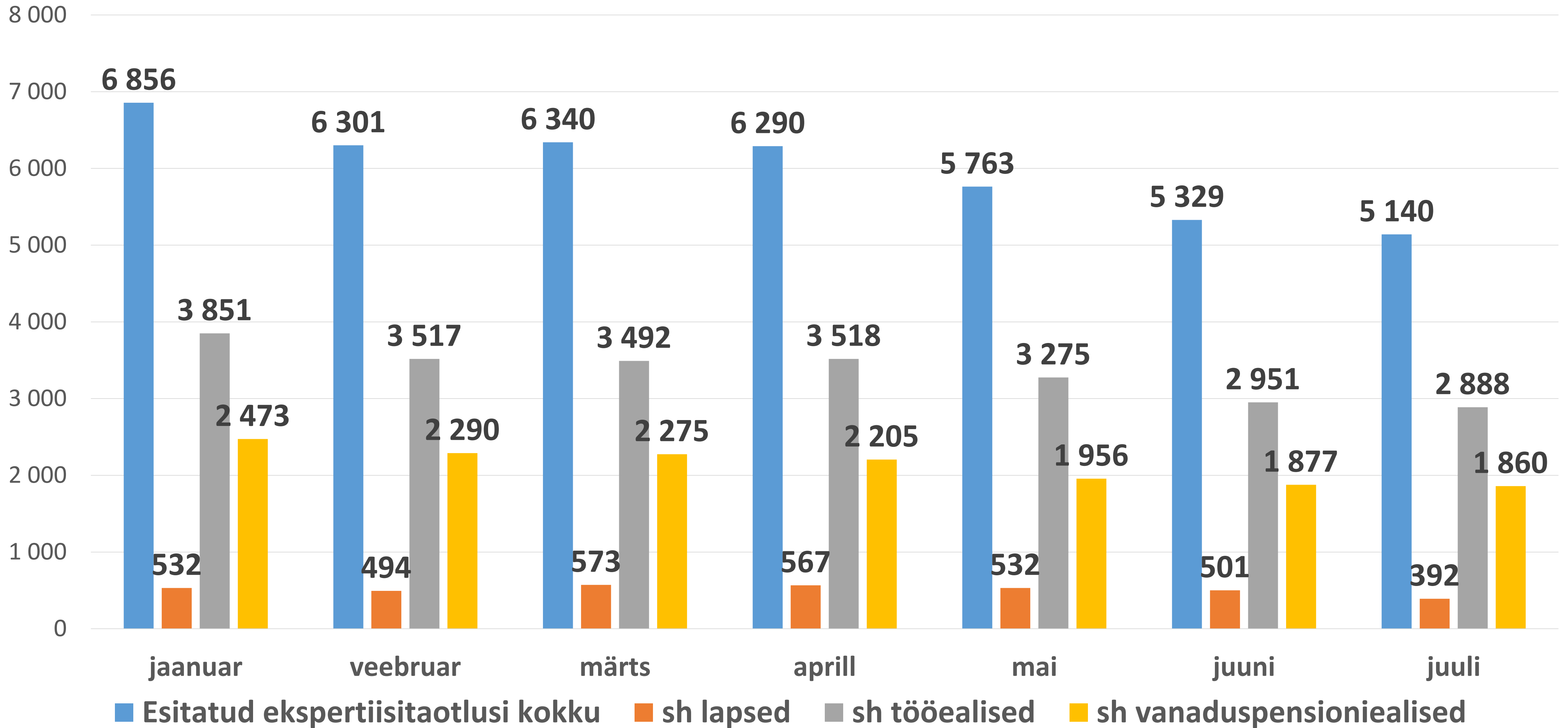
Läänemaa põhidiagnooside TOP20

Põhidiagnoos	Inimeste arv
I69.3	59
F71.0	59
F70.0	52
M17	32
F20.00	30
M17.0	28
F20.02	26
I11.0	25
I69	22
M15	21
I11.9	20
M16	19
F90.0	18
I70.2	17
F70.1	16
I50	16
F71.1	15
M16.0	15
G20	14
G35	14

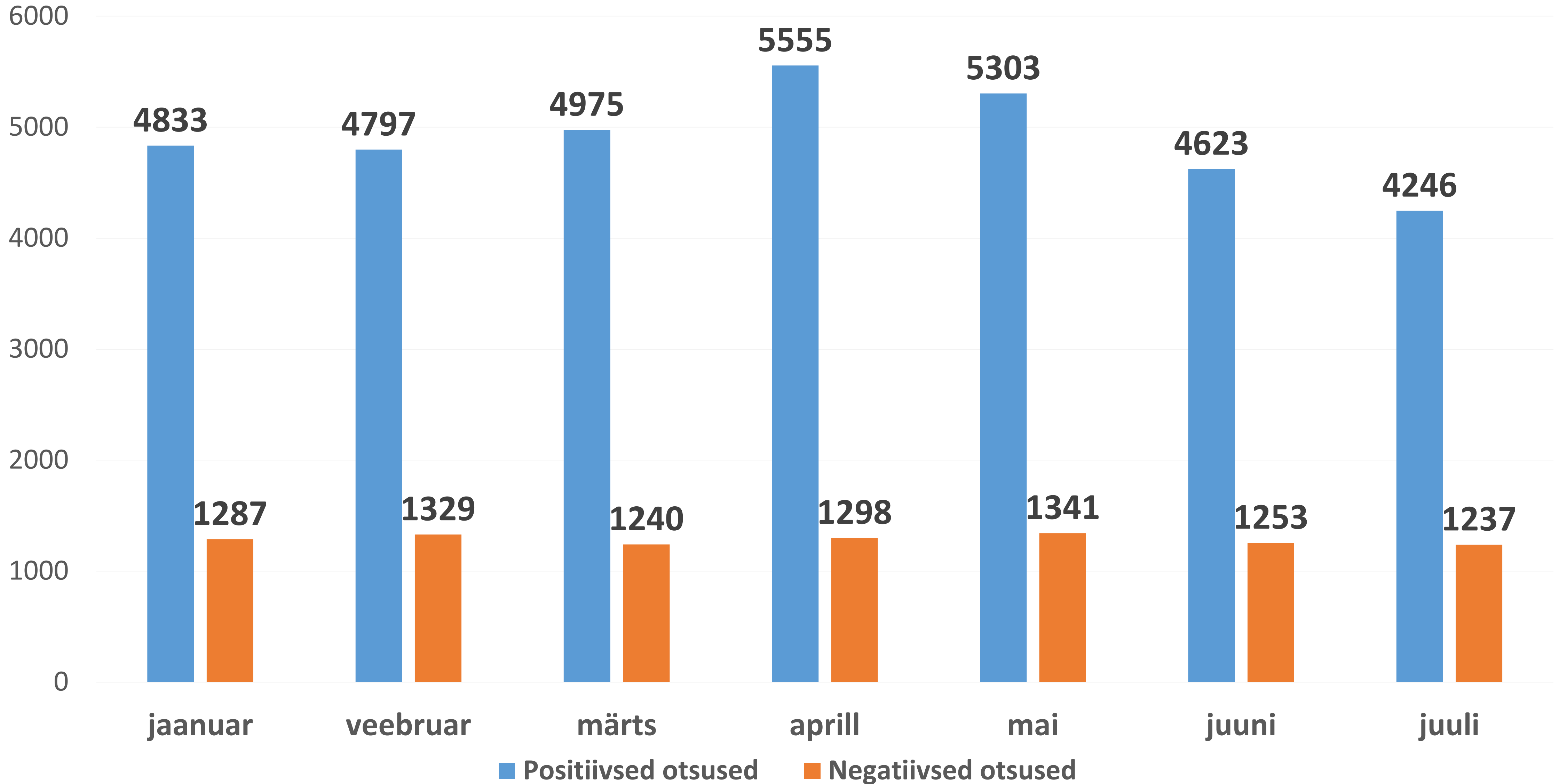
Haapsalu linna puudega inimeste arv Läänemaa puudega inimeste arvust

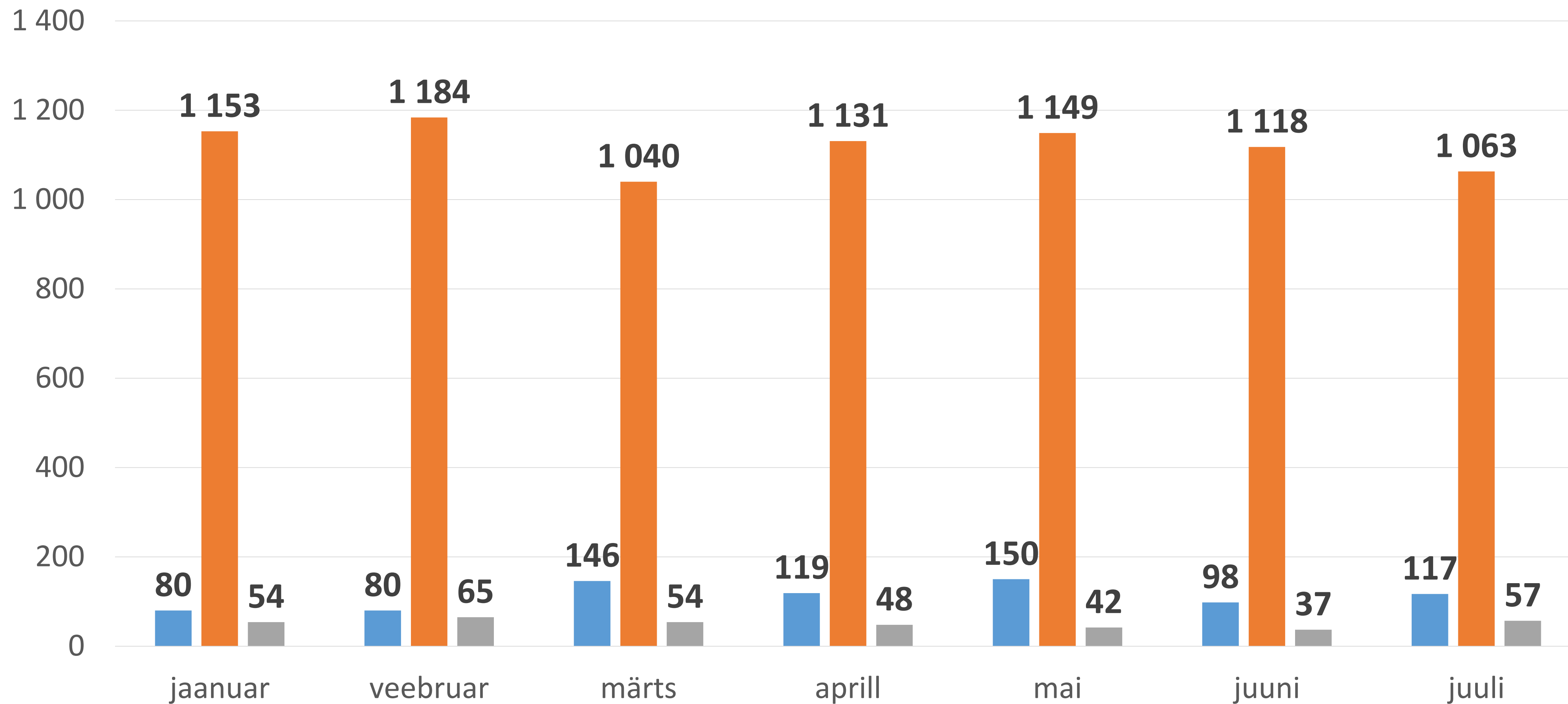
Esitatud ekspertiisitaotlused 2018

Positiivsed ja negatiivsed otsused 2018

Negatiivsed otsused vanusegrupiti 2018

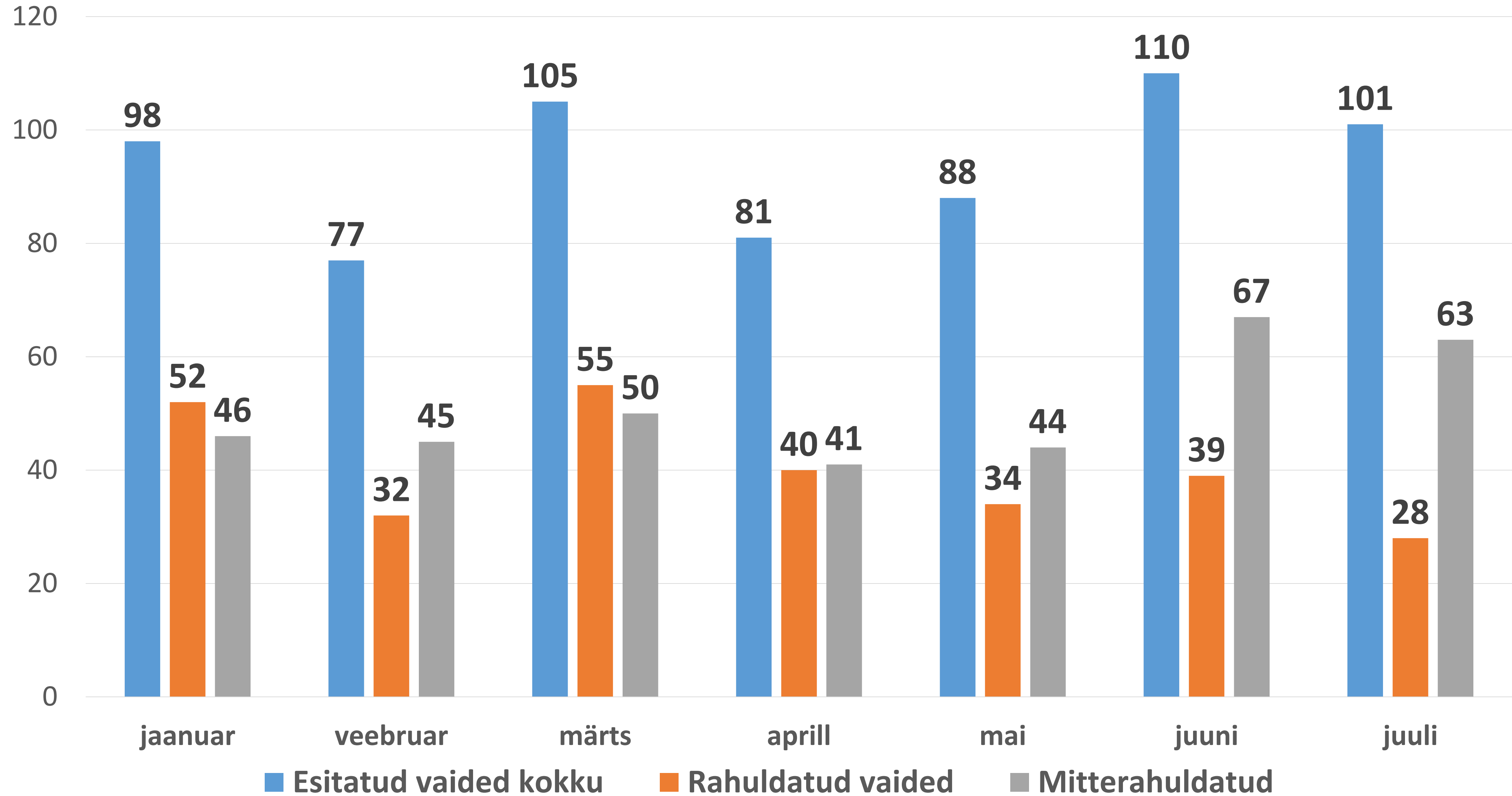

■ lapsed negatiivsed otsused

■ tööealised negatiivsed otsused

■ vanaduspensioniealised negatiivsed otsused

Esitatud vaided 2018

Toetuse liik	Maksmise sagedus	Summa eurodes
Keskmine puudega lapse toetus	Kord kuus	69,04
Raske ja sügava puudega lapse toetus	Kord kuus	80,55
Sügava puudega vanaduspensioniealise inimese toetus	Kord kuus	40,91
Raske puudega vanaduspensioniealise inimese toetus	Kord kuus	26,85
Keskmise puudega vanaduspensioniealise inimese toetus	Kord kuus	12,79
Puudega tööealise inimese toetus	Kord kuus	16,62-53,70

SKA MAK SAB SOTSIAALTOETUSI PUUDEGA INIMESTELE ÜHES KUUS KESKMISELT 5,7 MILJONIT EUROT

MIS ON PUUE?

Puue on pikaajaline väljakujunenud (st raskesti tagasipööratav või pöördumatu) seisund:

- mille korral esineb püsiva iseloomuga keha mistahes struktuuri puudulikkus või häire (üks või mitu)
- mille tõttu inimese toimetulek on tavaolukordades piiratud
- mille tõttu inimene vajab kõrvalabi ja/või abivahendeid

MIS ON PUUE?

Ravivajadus ei ole puude tuvastamise aluseks sellepärast, et:

- puuet ei ole võimalik **kompenseerida ravi ja/või ravimitega**
- puuet ei põhjusta **pidev ravimite kasutamise** vajadus, ägeda või kroonilise haiguse ravi
- puuet ei põhjusta kasutatavate **ravimite suur hulk**
- puuet ei põhjusta sagedaste **arstivisiitide vajadus**
- lapsele ravimite (tablett ravi, inhalatsioonravi) andmine on **eakohane kõrvalabi** ja ei põhjusta puuet
- sageli infektsioonhaigusi põdevad lapsed, kes puuduvad seetõttu sageli lasteaiast või koolist - tegemist on saenenud ravivajadusega ja püsiva iseloomuga funktsioonipiiranguid ei ole raviarstide poolt kirjeldatud - puudub alus puude tuvastamiseks.

Puude raskusastme tuvastamine

	Laps/vanaduspensioniealine	Tööealine
Raskusaste sõltub	kõrvalabi, juhendamise ja järelevalve vajadusest	igapäevaelus ja ühiskonnas osalemise takistuse ulatusest
Puude raskusaste		
keskmine	vajadus <u>vähemalt</u> kord nädalas	osalemisel on mõningad raskused
raske	vajadus igal ööpäeval	osalemine on piiratud
sügav	vajadus ööpäevaringselt	osalemine on täielikult takistatud

-**kõrvalabi või juhendamine** on abi osutamine inimesele, kes ei tule iseseisvalt toime söömise, hügieenitoimingute, riietumise, liikumise või suhtlemisega

-**järelevalve** on ohutuse tagamine inimese suhtes, kes oma tegevuse või tegevusetusega võib tekitada kahju iseenda või teiste inimeste elule, tervisele või varale

-**takistus** on tegutsemise ja osalemise piirang, mida isik kogeb tegevuse sooritamisel või igapäevaelu olukordades

Mõned mõtted

- Uued praktikad puude määramisel
- Tulemas on lihtsustatud taotlusvorm lastele ja vanaduspensioniealistele inimestele 19-lt lehet 2-le lehele
- Vaja on rõhutada ja selgitada inimestele, kui olulised on rahvastikuregistris olevad andmed. Ka RRS alusel on isikul kohustus oma andmed registris korras hoida. Samuti seal olev e-posti aadress tuleb inimesel alati ajakohane hoida, sest me võtame sealt e-posti aardesse ning suhtleme selle kaudu ja väga halb, kui inimene ei saa õigel ajal oma teavitusi kätte, sest ta ei ole RR-s e-posti andmeid uuendanud.
- Enne taotluse täitmist on esimene käik mitte SKA-sse vaid raviarsti, pere- või eriarsti juurde, kes jälgib inimese terviseseisundit ning teavitab inimest puude taotlemise alustest!
- Taotluse täitmisel tuleb läbi mõelda, millega inimene hakkama ei saa ja mis osas puude saamine teda aitab (nt kui see on kord kuus pangautomaadi juures käimine või poes käimine – kas see on puue?)
- Esitatakse valeandmeid enda hakkama saamise kohta
- Diagnoos ei võrdu puue!
- Puue ei ole lisasissetulek inimesele!

Aitäh!